

Հայք ասացին՝ դուք դաւաճանութեամբ յառաջագոյն պատրաստեալ զնիւթ խարդախութեան ձերոյ՝ զինիք այժմ ընդդէմ մեր զրկել զմեզ ՚ի Ս. Տեղեաց, սակայն ՚ի հարիւրաւոր ամաց հետէ բնակիմք ՚ի վանս Ս. Յակոբայ՝ և ժառանգեմք զայլ սեփհականեալ տեղիս՝ զորս ջնայք խարէյութեամբ յափշտակել. և ո՞վ արդեօք վկայեսցէ թէ տեղիքն այնոքիկ անկեալ իցեն ՚ի ձեռս Յունաց. թէ՛ պէտ և երբեմն անիրաւութեամբ բռնաբարեցիք՝ այլ լոյսն ճշմարտութեան եւ իրաւունքն արդարութեան փութով խորտակեաց զբռնութիւնս ձեր, և ժառանգութիւնն մեր վերստին դարձաւ առ մեզ: Դատաւորք ասեն, Արդ ըստ վճռոյ մեծի դէնպետին, եթէ ոք թողեալ իցէ զժառանգութիւն իւր իբր ամս 30, յետ այնորիկ ոչ կարէ տիրել նմա. թող զի Հայք որ հարուստ ամաց հետէ բնակին անդ ՚ի տեղիս իւրեանց, թէ և չիցէ սեփհական ինքեանց, սակայն եւ այնպէս չէ հնար ումեք հանել զնոսա անտի: Հաւանեալ ընդ այս Ատենին՝ ասացին, վանք Ս. Յակոբայ սեփհական է ազգին Հայոց՝ եւ եղիցի: Գժտմնեալ Յունաց ՚ի բանից աստի տրտմեցան յոյժ, փակեցաւ Ատենան: Եւ արձակեալ անտի Երեսիոխանացն Հայոց եկին պատմեցին բազմութեան, որք սպասէին ՚ի Հասան Փաշախան: Ապա ընտրեցին զԶերեզեան Գրիգոր և զԲերէստեճի Մանուէլ զեգբերիլ յԱրժունի դիւանս և որոնել զարձանագրութիւնս հրովարտակացն Հայոց:

Նիստ Երրորդ, (19 Օգոստոսի):

Եկին դարձեալ Հայք և Յոյնք ՚ի սահմանեալ տեղին և հանդիսացան յատենի Դատաւորաց. ընթերցաւ դպիրն զառաջին ատենագրութիւնն: Յայսմ նստի Դատաւորք ՚ի նուրբ քննութեան մտին վասն ժառանգութեանց ուխտատեղեաց և կանթեզացն Հայոց, զորս մի առ մի հարցանէին ցնոսա և ստուգեալ եւս ՚ի Յունաց արձանագրէին, բայց Յոյնք զոմանս ճշմարտութեամբ խոստովանէին և զոմանս ոչ մինչեւ տաղտկանալ դատաւորաց ընդ յամառ մաքառումն նոցին: Այլ իբրեւ եկին ՚ի քննութիւն վանաց Ս. Յակոբայ՝ պնդէին Յոյնք թէ ՚ի վարձու տուեալ եմք զայն